

Jak se mají senioři

Duše i tělo Ivo Viceny patří stále Šumavě a milovanému lesu

Pětadevadesátku slavil lesník a velký jihočech Ivo Vicena z Českých Budějovic před třemi týdny. Má štěstí, protože jeho mysl není lety nikterak dotčena.

JANA ZUZIÁKOVÁ

Lesnický nestor Ivo Vicena je specialistou na ochranu lesa, soudním znalcem v oboru lesnické ekonomiky a v 95 letech se nadále intenzivně zaobírá kůrovcem. I jeho rodiče patřili mezi déle žijící: „Otec jako ruský legionář prožil celou první válku na frontách, a přesto se dožil jednaosmdesáti let, matka zemřela v osmdesáti.“

Na svět přišel v česko-německém pohraničí, v Jihlavě. „Proto už jako děti jsme uměli německy a všichni jsme žili přátelsky. Pak v období 1936-37 se národnostní vztahy začaly zhoršovat, v roce 1941 zrušili Němci v Jihlavě české gymnázium a českou obchodní školu. Začal jsem pracovat v lese na německo-italském panství v Brtnici, kde mi němečtí dřevaři z obce Stonařov vyhrožovali od roku 1943 zabitím,“ noří se do neveselých myšlenek Ivo Vicena. Při totálním nasazení byl sotva dospělý a pracoval jako dřevorubec u Písku. „Drsnou německou okupaci s mnoha popravami a pocitem obav z událostí jako heydrichiáda, Lidice, židů, zavření bývalých českých politiků jsem prožíval velmi těžce.“

S koncem války se dobrým směrem obrátil i jeho život. Vystudoval Vysokou školu lesnickou v Brně, dnešní Mendelovu univerzitu, a po ní nastoupil dvouletou vojenskou základní službu v Kro-

měříži, Litoměřicích, Košicích a Ostravě. O pět let později se oženil s Libuškou, původně švadlenou, která později dostudovala a stala se z ní nejprve zdravotní a později školní vychovatelka. „Prožili jsme spolu dvašedesát pěkných let bez hádek a rozporů. Narodily se nám dvě dcery a obě v nelehkých podmínkách, kdy jsme jako rodiče bydleli na vzdálené Šumavě, vystudovaly vysokou školu. Dnes mám od nich čtyři pravnučky, kteří nyní zažívají obtížnou výuku během pandemie,“ rekapituluje Ivo Vicena.

NE DO ŠKOLY, DO LESA

K výběru lesnické a dřevařské profese přivedly tohoto muže válečné poměry po zavření českých škol. Když mu v roce 1963 Karlova univerzita udělila titul kandidát věd za práci o příčinách vzniku polomu na Šumavě, mohl nastoupit do učitelské funkce v Brně, ale jak říká, praxe mu byla bližší a omamné vůni lesů dal přednost před katedrou. Jako hlavní inženýr působil u Vojenských lesů v Horní Plané, ve Volarech byl ředitelem Jihočeských dřevařských závodů, posléze pracoval jako specialista ochrany lesa v Ústavu pro hospodářskou úpravu lesa.

Ani po odchodu do důchodu s prací neseknul a své obšírné vědomosti využil jako soudní znalec. „Vypracoval jsem přes tisíc posudků z oboru restitucí, krádeží dřeva, kůrovce, ochrany přírody, ochrany vodních pramenů, přírodních rezervací, národních parků a dostal jsem za tuto činnost šest znaleckých certifikačních medailí. Ve svých hodnoceních jsem se však neshodl s názory Agentury ochrany

LESÁK A ŠUMAVÁK. To je stále aktivní 95letý Ivo Vicena. Foto: Deník/Jaroslav Sýbek

přírody ani s Ministerstvem životního prostředí, které dokonce usilovalo o to, aby mi byla odebrána znalecká licence. To se jim však nepodařilo. Na chybné hospodaření v lesích jsem podal šest trestních oznámení, které však nebyly řešeny – a důsledkem toho jsou dnes značně zdevastované lesy.“

Bezútešná kůrovcová kalama ho nenechává v klidu, stále usiluje o její úspěšné řešení. Nechyběl ani na loňské srpnové demonstraci za záchranu pralesa a lesů na Boubíně. „Naše generace měla přesně vypracované postupy, z nichž zásadní bylo včasné zpracování napadených stromů včetně jejich odkornění a spálení napadeného kletu a odpadu. Během jejich uplatňování – ani přes výkyvy počasí, teploty, sucha a také polomy – nikdy nedošlo ke katastrofě současných rozměrů,“ upozorňuje. „Rád bych se dočkal doby, kdy se do příštího lepšího životního a přírodního prostředí s bohatšími lesy i vodami vloží celá naše česká společnost.“

Ivo Vicena je autorem od-

borných knih a článků, které publikuje i v současnosti. Jeho činnost byla oceněna např. pamětní medailí G. J. Mendela, čestným členstvím ve spolku Hnutí Život či oceněním jihočeské hejtmanky Zlatá šupina.

KNIHY ČTE V NĚMČINĚ

I velký koníček Iva Viceny souzněl s lesem. Aktivně se věnoval myslivosti, což dokladuje i 14 vlastních jeleních trofejí vystavených na šumavské chalupě. „Byl to starý lesnický domek na polosa-motě, který jsme koupili před 44 lety a rekonstruovali ho. Nyní tam jezdím už jen v době, kdy tam pobývá vnučka s rodinou.“

I v době pandemie se aktivní pán nenudí a díky dobrému zraku se těší třeba z četby v němčině. „Klasickou německou literaturu jsem kdysi přečetl, tak teď si náhodně vybírám z nových titulů. Zrovna mám rozečtený kriminální román Mokrý ryba mně neznámého Volkera Kutschera.“ I v televizi jej zaujmou detektivky a též dokumenty týkající se 2. světové války či přírody.